

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ Π. ΒΟΛΦ

ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ...

ΠΡΟΣΩΠΑ : 'Αλβέρτος, 'Οδέττη, (γυναίκα του).

(*"Ένα κομψό και όμορφο σαλόνι. "Επιπλα πολυτελείας και χαλιά περσικά. Πολλά κάρνα με όμορφες εικόνες στολίζουν τους τοίχους. Σύνολο πλούσιο και άριστοκρατικό. Η 'Οδέττη κάθεται αναπαυτικά σ' ένα ντιβάνι και διαβάζει. Μπαίνει ο 'Αλβέρτος.*

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Διαβάζεις πάλι ;
ΟΔΕΤΤΗ, (Με νωχέλια).— Ναι. "Ένα έργο του "Γκεν.
ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Χμ ! Βλέπω ότι ο "Γκεν, ο Τολστόϊ και ο ντ' Άνουτσκι, είναι οι αγαπημένοι σου συγγραφείς ! Δέν λείπουν από κοντά σου, ζεις μ' αυτούς και γι' αυτούς ..

ΟΔΕΤΤΗ.— "Όχι, δά ! Ζω με τά έργα τους άτλωζ. Δέν πιστεύω να τους ηλεούσις !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Μπά ! καθόλου ! Πώς σου ήθεσ αυτή ή ιδέα ;
ΟΔΕΤΤΗ, (πειραγμένη κάπως).— Μά τότε δέν μπορώ να καταλάβω γιατί πειράζεσαι όταν με βλέπεις να διαβάζω τά έργα τους ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Α πλούστατα, αυτό με πειράζει.

ΟΔΕΤΤΗ.— "Αλήθεια ; ... Αυτοίμαι πολύ ! Γιατί όμως, μπορώ να μάθω ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Είν' εύκολο, να στό πώ : Γιατί ξεχνάς τον άνδρα σου με τά βιβλία αυτά και δέν του δίνεις σημασία. "Όταν έχομαι να σου κρατήσω λίγη συντροφιά και να σου μιλήσω, σέ βρίσκω πάντοτε βουτηγμένη στη μελέτη. "Η παρουσία μου δέν σου κάνει ευχαρίστηση, φαίνεται...

ΟΔΕΤΤΗ, (με ειρωνία).— Δέν τό ήξερα αυτό ! Και γιατί σέ παρακαλώ ήρθες τώρα εδώ ; Γιά να με μαλλώσις ή γιά να μου κάνης μάθησα ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Είσαι πάντα ή ίδια... Κάθε τι που θά σου πώ, κάθε παράπονο που θά σου κάνω, με την πιο μεγάλη μάλιστα ευγένεια, θά τό παρεξηγήσις και θά πάρης άμέσως ύφος θυμωμένο. Δέν κάνεις καλά όμως, 'Οδέττη, γιατί ή ύπομονή έχει και τό όριά της...

ΟΔΕΤΤΗ.— Νάτα μας ! "Θ' άρχισις να με άπειλις ; τώρα ; ... "Έχει γοστό... (γελάει).

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (με ήρεμία πάντοτε)
Μη ξεχνάς πως είμαι ο κύριος εδώ μέσα. Δέν σέ άπειλώ όμως ούτε σέ μαλώω, όπως νομίζεις. Τό σπίτι μας τό έχεις εγκαταλείψει και τά βιβλία αυτά που διαβάζεις σου έχουν κλέψει κάθε στοιγρή που είχες πρώτα γιά τή "εφολή τής αγάπης μας, όπως σου άρεσε κάποτε να λές τή κρεββατοκάμαρά μας. "Έχω ύποφέρει μήνες τώρα απή τήν άλλαγή σου, χωρίς να λέω τίποτα... Μά μία μέρα τό ποτήρι ξεχειλίσει και ή ύπομονή τελειώνει ! Γιατί γελάς ;

ΟΔΕΤΤΗ, (περνάει τό βιβλίο και θυμώνει).— "Όστε νομίζεις πως σέ έκανα να ύποφέρης έγώ ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Τό νομίζω ; ... "Η καρδιά μου τό ξέρεi...

ΟΔΕΤΤΗ.— Καλά ! Και που θέλεις να φθάσις μ' απή τήν ιστορία που άρχισες ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Που άλλου ; Στο τέλος... Και τά πιο ήσυχα πρόβρατα θυμώνουν χαμηλά φροά !

ΟΔΕΤΤΗ, (γελάει πάλι, νευρικά όμως τώρα).— Ναι... Μά όταν θυμώνουν τά δένον. Συμφωνείς ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Σέ παρακαλώ να ήχης τήν καλωσύνη και μη με κοροϊδεύεις. "Ηρθα να σου μιλήσω σοβαρά.

ΟΔΕΤΤΗ, (πειραγμένη).— Σέ άκούω.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Έρχομαι από τό συμβολαιογράφο μου, ο οποίος μου έδειξε ολόφανερα πως ή περιουσία μας άρχισε να λιγοστεύη...

ΟΔΕΤΤΗ.— Και ποιος είναι ή αίτία ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Έτσι και τά έξοδά σου βέβαια...

ΟΔΕΤΤΗ, (μανιώθης).— "Αλλάζει !...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Μούλασε. "Ας συζητήσουμε σοβαρά. Είπα ψέμματα ; "Οί λογαριασμοί που πληρώνω κάθε μέρα και που τους κρατάω κάθε μέρα στο γραφείο μου είναι μία απόδειξις που δέν μπορείς βέβαια να τήν διαψέυσις. Τά φορέματά σου, τά καπέλα σου και τά κοσμήματά σου έχουν

σακατένει τήν περιουσία μας, δέν μπορείς να τό άρνηθής αυτό !

ΟΔΕΤΤΗ.— "Έτσι ! "Αλλά ξεχνάς, κύριε, τήν προίκα που έπήρες από τον πατέρα μου ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (θυμώνει με τή σειρά του)— "Ο κύριος πατέρας σου με γέλασε. Μου είχε ύποσχεθί άκακόσιες χιλιάδες και μου έδωσε έκατό μόνο, πριν σέ πάρω, με τή διαβεβαίωση ότι θά μου έδινε άργότερα τά υπόλοιπα... Μά δέν τά είδα κι ούτε θά τά δω τά υπόλοιπα, κυρία μου !

ΟΔΕΤΤΗ, (έρεθισμένη, με μάτια που πετούν φωτιές).— Σου άπαγορεύω να βρίζης τον πατέρα μου !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (άπαθής και άδιάφορος πάλι).— Δέν τον έβρισα. Είπα μονάχα ότι με γέλασε. Δέν είναι ψέμμα βέβαια αυτό, ο συμβολαιογράφος μπορεί να τό πιστοποιήσις μία χαρά, άν τό θελήσις.

ΟΔΕΤΤΗ, (τρομαγμένη κάπως).
— Πειριτόν. Δέν μου άρέσουν τό σκάνδαλα !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (ειρωνικά).— Δέν σέ συμφέρει δηλαδή.

ΟΔΕΤΤΗ.— Είσαι ένα τέρας !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Εύχαριστώ. Τό ήξερα...

ΟΔΕΤΤΗ, (ύστερ' από μικρή σιωπή).— Και τι θέλεις παρακαλώ να γίνη ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Απλούστατα, λίγη οικονομία.

ΟΔΕΤΤΗ.— "Α ! θέλεις να πάρω να ντύνομαι ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Όχι, δέν έννοώ αυτό. Θέλω να πάρης ; να μένης στο πολυέξοδο Παρίσι και να έρθης μαζί μου να μείνουμε στα κτήματά μας του Γκραβουάν.

ΟΔΕΤΤΗ.— "Α ! αυτό θέλεις ; Και νομίζεις ότι θά δεχθώ ποτέ να κλειστώ σέ μία έπαρχία ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (με άπάθεια).— Τό νομίζω...

ΟΔΕΤΤΗ.— Κι' άν άρνηθώ ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Αν άρνηθής, θά έχω δύο μέσα που θά σώσουν τήν περιουσία : τή βία που μου δίνει τό δικαίωμα να μεταχειρισθώ ο κώδικς.

ΟΔΕΤΤΗ.— Και τό άλλο ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Α ! τό άλλο μέσο σωτηρίας θά είναι να σέ άφήσω από Παρίσι, με δειμένα τά φτερά όμως !...

ΟΔΕΤΤΗ.— Δηλαδή ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Χωρίς πολλά λόγια γιά τρέλλες !

ΟΔΕΤΤΗ.— Είσαι άγενής ! Προημέ τό διαζύγιο !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (ζωνητά).— Πώς ; Τό διαζύγιο ;

ΟΔΕΤΤΗ.— Μάλιστα.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Είπε κι' αυτό μου λίστα. "Ας συζητήσουμε σοβαρά άν θέλεις. Ποιοί είναι οι όροι σου ;

ΟΔΕΤΤΗ.— Νά μου δώσις τό ένα τρίτο από τήν περιουσία μας...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Δεκτόν. "Άλλο ;

ΟΔΕΤΤΗ.— Τίποτα.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Πολύ καλά. Κι' ο λόγος του διαζυγίου ;

ΟΔΕΤΤΗ.— "Η άσμφωνία των χαρακτήρων... Είπε συνηθισμένο.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Ακριρά. "Όσο θά χωρίσομαι.

ΟΔΕΤΤΗ.— Μά βέβαια, είναι μοιραίο...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (με άπάθεια πάντοτε).— Σάν δυο καλοί φίλοι, αί ; Θά είναι αλήθεια όμορφο !...

ΟΔΕΤΤΗ.— "Αφού λοιπόν είμαστε σύμφωνοι, δέν πρέπει να χωρηρισθώμε, νομίζω...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— "Θ' άρχισω λοιπόν από σήμερα, άφού τό θέλεις, κυρία. Είπαμε λοιπόν άσμφωνία χαρακτήρων...

ΟΔΕΤΤΗ.— Ναι ! Μην ξελασές όμως να περάσειτε και από τό συμβολαιογράφο, αί ;

ΟΔΕΤΤΗ : Θά δειπνήσουμε μαζί ; ...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.— Μά βέβαια, μην άνησυχής, θά φροντίσω γιά όλα, κυρία.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΚΕΦΑΛΛΩΝΙΤΙΚΕΣ ΣΑΤΥΡΕΣ

'Η σάτυρες του Κούπα. 'Η διαθήκη του... καρή. Το φόβιο ψάρι. Πώς το φάγανε οι Σκαλισιάνοι. Και πώς τους έπιασε φοβερό και τρομερό κόψιμο! Ένα χωριό που εβράζιζε απ' τους πόνους. 'Ο Κούπας εμπνέεται. 'Η νέα του σάτυρα. 'Ο ποιητής Βεργωτής. 'Η άρρώστεια του Γιαννουλάτου κλπ. κλπ.

ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ και σήμερα, όπως ύποσχεθήκαμε, τη μελέτη μας για τους Κεφαλλωνίτες λαϊκούς σατυρικούς ποιητές.

"Όπως είπαμε και στο προηγούμενο φύλλο δυό απ' τους πιο όνομαστους λαϊκούς σατυρικούς της Κεφαλλονιάς ήταν ο Κάγκας κι' ο Κούπας ή 'Αναστάκος. Του Κούπα του πρόσφερα κάποτε το μουλάρι. Χωρίς λοιπόν να χάσει καιρό κάθισε και σκόρπωσε τη διαθήκη του «καρή» του, όπως όνομαζε το μουλάρι του :

"Όταν έψοφθη' ο Καράς έκαμε διαθήκη, τα όσα ψυχικά 'φρησε ήτανε καταδικη.

Όδλα τα ξεροχώραφα τ' άφινε το Δεπότη νάν τα φυτέψη ραζακιά νά πίνη με το μπότη.

Του γέρο Σπύρου τ' άφησε νάχη την καρτά του πού τόν βραουφορτώνε κι' έριζαν τ' άντερά του.

"Άφησε τοη Λυμπεργενας πούσινε ουμπλεθρί, τή δύσ κατεκλήδες του για νά τή κάμη σπέεια.

Μιά μέρα πούκανε μεγάλη τρικυμία, ή θάλασσα έβγαλε στήν άκτή ένα μεγάλο ψάρι. Οι Σκαλισιάνοι, άφελείς και φτωχοί χωρικοί, μόλις το είδιν έτρεξαν νά τό κιμυτίσουν και νά τό μοιραστούν Το μαγειρεύαν λοιπόν την ίδια μέρα και τό φάγ.νε. Μά τό ψάρι δέν ήταν «φαγώσιμο» και τους έπιασε ένα κόψιμο άπε γίγραπτο "Όλο τό χωριό έτε βε την κοιλιά του κ' έσκουζε. Τους θύρισαν τά κοψ'ματα, άπό κάθε στίει άκουγόntonσαν βογγητά και θύρηνοι !... Τό περιστατικό αυτό πού σκόρησε την ευθύμια και τό γέλιο σ' όλη την Κεφαλλονιά, ένετένεσε τόν Κούπα, ο οποίος έφτιασε άψε άβισε την παρακάτω σάτυρα :

Τή δεκατριεί, του Γεναριού φαρμακωμένη μέρα ήρθ' ο Δεπότης στο χωριό κι' έβγαλε τόν άγέρια.

Με τόν άγέρα πούβαλε χωρίς νά μπουατσάρη οι Σκαλισιάνοι στο γυαλό έβρηξαν ένα ψάρι.

Με τσεκουριές τό λυσάσε κι' έμούγκριζε σά βρόι πού πρέπει ν' άκούσκινε κι' άπόσ στο Κουτροκούι.

Πού τό μεθύσι τό πολύ τ' άνδρός της του Νικόλα τζάμια και σπείρες του σπιτιού τάχε σπασμένα όλα.

Πολύ έκταραστήκε την άγγονιά τ' Άργύρη πού τόν έκβαλίκεσε σέ κάθε πανηγύρι.

'Ο Χρήστος πούτανε φαγάς έπήρε τό μηρί του και νοστιμώτερο ζουμι δίν έπαι στη ζούη του.

Και τήν κοιλιά με τ' άντερα τά δώκανε του Κάγκα γιατί τ' άρσινε ου πολύ και τά ψουίτζει πάντα

Και ο Λαίνης τόμαθε κι' έργαλε τό προκλήμο πώς ένα ψάρι εύρέθηκε τανάσκελα στον άμμο

Είπαμε λοιπόν : τό ένα τρίτο της περιουσίας «μας».

ΟΔΕΤΤΗ - Εύχαριστώ. Δέν ξερώ πόσο θά κρατήση αυτή ή διαδικασία και θά ήθελα νά σάς ρωτήσω άν θά προτιμούσατε νά με μείνετε έδώ όσον καιρό βουστήξη ή ίσπρία του διαγγυλιού..

ΑΛΒΕΡΤΟΣ, (με εύγένεια) - "Ω, κυρία, είσθε πολύ καλή!

ΟΔΕΤΤΗ. - 'Όρατα λοιπόν !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ - Εύχαριστώ... Είσθε πολύ καλή. ('Υποκλίνεται με άβρότητα μπροστά στήν 'Οδέττη). Λοιπόν χαιρέτε κυρία...

ΟΔΕΤΤΗ. - Χαιρέτε κύριε... Τό βράδυ νά σάς περιμένα !

ΑΛΒΕΡΤΟΣ. - 'Όβουάο, λοιπόν τό βράδυ.

ΟΔΕΤΤΗ. (πέροντας ένα τσιγάρο). - Θά δειπνήσουμε μαζί ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ. - Μά.. άν αυτό δέν σάς πειράζει... (Τής δίνει κι' άνάβει).

ΟΔΕΤΤΗ. - Τί λέσε !... Δυόλοι ! Δέν είπαμε πώς θά χωρίσουμε σάν καλοί φίλοι ; Κ' έπειτα θά ξανακουβεντιάσουμε... για τό ζήτημα του διαγγυλιού. "Η μήπως δέν θέλετε νά τό ξαναπούμε ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ. - Μά βέβαια !... Λοιπόν τό βράδυ, στην ώρα μας ! (Φεύγοντας). Είπε πολύ περίεργο όστόσο, άγαπητή κυρία, είνε ή πτωχη χωρά πού κατορθώσαμε νά βροθούμε σύμφωνοι έντελωδς.

ΟΔΕΤΤΗ (συγκινημένη λίγο). - 'Ισως αυτό νά βγη σέ καλό, 'Αλλόστε. Και (διατάζοντας) 'Ισως και νά μη χωρίσουμε. Τί λές ;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ. - 'Ισως...

Κι' έλεγε είμαι προστός κι' έχω την κάθε χάρι και νά μου βγάριτε μερτικό σά μοιραστή τό ψάρι.

'Ο καρβαλιέρος έτρεξε κι' έπήρε τό κεφάλι στο λιτρουβιό την έκρυψε νά μήν την γθούν οι άλλοι.

Στό λιτρουβιό την έκρυψε μέσα στο τουβαέλι, μά ή μάνα του ήταν έδεκει και τούπε του Βαγγέλη.

- "Έλα μορέ Βαγγέλη μου πού νάχης την ευχή μου τώρα πούμαστε οι δύο μας δόμου τή μερτική μου.

- Διάλε παρ'τή νυχιά πού τρώς όσα συμμαζωχτούμε τό βράδυ θά τή βράσουμε νάν τή θαραπούμε."

Μά όσοι κι' άν εβράγανε σόνο δειπνο του Κορωναία έκάμαν κακοθάνατα τή νύχτα τά σεντόνια.

'Από τή μέση του ψαριού έφραε μιá Μαριάτα, τρεις μέρες έκαθόνουε άπάνου στο κανάτι.

Τόφρα κι' ο Γεράσιμος κάτου σ' άμπελσαφύτι κι' έννην φορές την έπαθε ίσια νά πάη σπύτι.

Κι' όντας έπήε σπύτι του κι' έπεσε με γενάτι έπέρασε τά στρώματα κι' όλο του τό κρεβάτι.

Κι' έλεγε «πά ή κόρη μου μπουόρα και τά πλένει, μά τούτο είνε τό κακό, πού δέ μου σταματένει !»

Πάνε για τόν παπά Κουρή και για τό μαράμπα Φούτο μήν ίσως ξεβούν νά τζού πούν τί ψάρι νάνε τούτο.

Τσούπανε, είνε δελφινιας και για φαί δέν είνε και γδές μη μαγαρίστε μορές παιδιά, κανέινε !

Μονάχα μες τ' άράλι του είνε καλό βοτάνι για νάν τό βράση νάν τό πηγή όποια παιδιά δέν κανέινε.

Κι' έδεκει πού ταλέγανε θά έτυχε ή Φιώρη κι' άκουσε την έξηγησι πώδωκαν οι δετόροι.

Κι' έπήρ' από τ' άράλι του να πηή για νά γεννήση δέν έχρειάστηκε πολύ ίσια να την κινήση.

Κι' άντις νά κάμη τό παιδι πώπιστεψε' ή βουβάλο, έκαμε τά βελέσια τση νά μη φοριώνται άλλο.

Γνωστός για τά τραγούδια του τά σατυρικά και πατριωτικά, ήταν κι' ο Βεργωτής, άπλός ναυτικός απ' τό χωριό Κορυκομελάτα. 'Ο Βεργωτής έγραφε κατά την έποχή της 'Ενωσεως της

'Επτανήσου με την 'Ελλάδα ώραιότατα τραγούδια. Τά τραγούδια του αυτά τ' άντέγραφε και τά μοίραζε στους έν Κων)πόλει συμπατριώτας του, όταν τύχαινε νά περάση από εκεί με τό πλοίο του.

'Εκτός από τις άλλες σάτυρες του Βεργωτή σώζεται και μιá πούγραφε έναντιον του έξ 'Ασουσ Γιαννουλάτου, ο οποίος είχε τή μαγία της άρχοντιάς :

"Έχεις άρρώστεια άλλη 'Ακόμα πιο μεγάλη Κι' από ζωχαδιακά. Τής άρχοντιάς την τρέλλα Που δέν βοχτάει σ'άδέλα Ουτ' άλλα γαιρικά.

Είνε άπειροι όμως οι λαϊκοί σατυρικοί ποιηται της Κεφαλλονιάς και των άλλων νησιών του 'Ιονίου. Και θά ήταν εύχως έθρον άν τά συνεκέντρωνε κανείς όλα αυτά τά τραγούδια, όλους αυτούς τους θησαυρούς, πριν λησμονηθούν και χαθούν έντελωδς.

'Αν ήτανε δαιμόνιο 'Εκάναμε μιá στρατιά Και θά σ' άλυσοδένεμα Και θά σέ συνεφέρναμε 'Ισια στα Βερσομάτα...

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Δέν μπορείς νά είσαι συγχρόνως και στο μύλο και στο φοβηνο. Τό τρελλό κεφάλι χάνει την σκούφια του. Για νά φάς σίδερα, πρέπει νάχης δοντια άπό άτσάλι !...